

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Version 6	Antal sidor 2
Dokumentägare Ann-Mari Gustavsson, smittskyddssjuksköterska	Fastställare Anna Skogstam, smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2024-08-02	Giltig t.o.m. 2026-08-02

Streptokockinfektioner inom förskoleverksamhet

Information till vårdnadshavare

När många barn drabbas av streptokockinfektioner behöver alla hjälpas åt för att minska risken för att smittan sprids. Meddela därför förskolan om ditt barn har en infektion orsakad av streptokocker. Personalen kan då vidta åtgärder för att minska risken att flera barn blir sjuka.

Streptokocker är bakterier som kan ge olika slags infektioner

- Speciellt hos äldre förskolebarn kan streptokocker yttra sig som *halsfluss* med feber, halsont och svullna, rodnade och ibland vitprickiga halsmandlar.
- Streptokocker kan orsaka flera olika typer av *hudinfektioner*, till exempel
  - impetigo (svinkoppor)
  - nagelbandsinfektioner
  - klåda, rodnad och/eller flytning i underliv eller runt ändtarmsöppning
  - infekterade eksem.

Observera att det oftast sker större smittspridning vid hudinfektioner än vid halsfluss.

- *Scharlakansfeber* kan uppkomma när barnet har halsfluss eller hudinfektion. Barnet har då småprickigt rött utslag på armar, ben och bål samt ofta smultronliknande tunga. I slutet på andra sjukdomsveckan brukar barnet fjälla på handflator och fotsulor.

Smittvägar och smittspridning

Smittsamheten är hög. Streptokocker kan spridas när människor har direktkontakt via händer, sårvätska eller saliv. Smitta kan också spridas via leksaker eller via fuktiga textilier som till exempel handdukar. Bakterien kan även spridas genom hostningar, nysningar och saliv, så kallad droppsmitta. Många barn i förskoleåldern är bärare av streptokocker i svalget utan att vara sjuka. Personer utan symtom smittar dock inte lika lätt som en sjuk person. Hudinfektioner är ofta mer smittsamma än halsfluss.

Inkubationstid

Det tar 1-3 dagar från att man smittats tills att sjukdomen bryter ut.

Sjukvård

Vid lindrigare halsinfektion kan man avvakta med antibiotika eftersom infektionen ofta är självläkande. Det är omöjligt att se om en halsinfektion orsakas av streptokocker eller av virus. Provtagning är därför nödvändig för att se om antibiotikabehandling kan vara aktuell. Din vårdcentral har riktlinjer för när provtagning och eventuell behandling ska ske. Hudinfektion kan ofta behandlas utan antibiotika.

Hygienråd

Man kan begränsa smittspridningen genom god hygien. Handhygienen är extra viktig. Tvätta alltid händerna före måltid, särskilt när man äter utan bestick (till exempel smörgås och frukt).

För att undvika att infektionen återkommer efter behandling bör barnets nappar och tandborstar bytas ut ett par dagar efter påbörjad kur. Leksaker och annat som barnet suger på måste rengöras. Byt också örngott och handdukar.

Ska barnet stanna hemma?

Ja. Återgång till förskolan kan ske efter två dygns behandling med antibiotika om man har sett effekt av behandlingen. Vid hudinfektioner kan det dock ta längre tid att bli smittfri. Sår ska vara torra och ingen sårskorpa ska återbildas vid impetigo (svinkoppor). Barn som inte behandlas med antibiotika måste vara symtomfria innan återgång till förskolan. Barnet ska må så bra att det orkar delta i barngruppens vanliga aktiviteter, som även kan innebära flera timmars utevistelse.

Observera

Vid misstanke om utbrott rådgör förskolan med vårdcentral eller Smittskydd Värmland. Om det rör sig om ett mindre utbrott hänvisas de med symtom till sin ordinarie läkare för bedömning och eventuell åtgärd. Vid ett större utbrott (då en tredjedel eller fler av barngruppen samtidigt är drabbade) bör vårdcentral handlägga utbrottet.

Vid utbrott av streptokockinfektioner är det viktigt att familjemedlemmar med symtom också söker vård på sin ordinarie vårdcentral för bedömning och eventuell provtagning och behandling. Annars finns risk att bli smittad igen. Informera vid besöket om det pågående utbrottet.